

2010 – Eesti tervisesüsteemi tervise diagnoosimise aasta

Andres Soosaar – Eesti Arst

Lõppev aasta on Eestile olnud suuresti uute lootuste aasta. Majanduskriis näitab paranemise märke ning uuel aastal käibele tulev euro lõimib Eesti veelgi tugevamini Euroopa majandusliitu ühes sellest tulenevate uute võimaluste ja kohustustega. Mis puutub selle aasta peamisse sündmusse või arengusse meie meditsiinis, siis küllap võib selleks õige erinevaid vastuseid pakkuda.

Tervisesüsteemi kui terviku jaoks selgusid olulised kokkuvõtted tegelikult juba üsna aasta alguses. Pean silmas siin Riigikontrolli auditit „Haiglavõrgu jätkusuutlikkus“ ning Sotsiaalministeeriumi tellitud aruannet „Võimalused Eesti tervisesüsteemi rahalise jätkusuutlikkuse tagamiseks“. Neist esimene leidis kajastamist ka meie ajakirja veebruarinumbris (lk 139–147). Auditi põhijärelduseks oli olemasoleva haiglavõrgu majanduslik ja meditsiiniline jätkusuutmatumus mitte kuigi pikas ajalisel perspektiivis ning ilmne vajadus haiglavõrku kiiremas korras korrastada. Samuti leidis Riigikontroll, et lisaks aktiivravi haiglavõrgu koomaletõmbamisele tuleb ennaktempos parandada hooldusravi ja esmatasandi arstiabi kättesaadavust. Sotsiaalministeeriumi tellitud tervisesüsteemi majandusliku jätkusuutlikkuse aruanne kuulutab peamiselt sotsiaalmaksust rahastatava tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkuse juba praegu end ammendanud olevaks ning prognoosib, et haigekassa reservid võivad otsa saada juba 2012.– 2013. aastal. Seega on kõrgete riiklike institutsioonide tasemel tunnistanud meie tervisesüsteemi majanduslikku põdurust,

millest tuleb halvima vältimiseks kiiremas korras ravivate reformidega lahti saada.

Sisulise poole pealt seostub tervisesüsteemi tervisega tihedasti meditsiinilise tegevuse kvaliteedi tagamise ja vigade võimalikult tõhusa vältimise vajadus. Ka need teemad tõstatati sel aastal Eesti Arstis mitmel korral ning neid hoitakse jätkuvalt vaatluse all ka järgmisel aastal. Juba ajakirja aprillinumbris (lk 289–290) refereeriti Taani arsti Jesper Poulseni ettekannet meditsiini ohtlikusest selle aasta Eesti arstide päeval. Järgmises, ajakirja mainumbris tõsteti esiplaanile ravikvaliteedi teema dr Ago Kõrgvee, dr Raul Adlase ja dr Vassili Novaki ning dr Peeter Mardna PERHi erakorralise meditsiini kevadkonverentsil peetud ettekannetes (lk 367–368). Mari Mathiesen ja Jarno Habicht kirjeldasid ravijuhendite süsteemi moderniseerimise plaane ajakirja juuli-augustinumbris (lk 461–463) ning käesolevas numbris arendab arstliku tegevuse kvaliteedi teemat oma artikliga prof Raul-Allan Kiivet.

Konkreetsimatest uut kvaliteeti märkivatest kliinilistest tegemistest tuleb sel aastal kindlasti välja tuua Eesti esimene südame vasakut vatsakest asendava seadme (LVAD) operatsioon PERHis ning dotsent Tanel Laisaare juhtimisel tehtud meie esimene kopsusiirdamine TÜ Kliinikumis.

2010. a on olnud Eesti meditsiinis keeruline, kuid ometi väga tegus ning loodetavasti pakub 2011. aasta juba uusi plaane ja tegevusi, kuidas tervisesüsteemi enda tervist järsult parandada.

andres.soosaar@eestiartst.ee